

ОДОБРИЛ:
ДИРЕКТОР ЦСМП:
/Д-р Кр. Михайлов/

ПРОГРАМА

за

специализация и следдипломно обучение на лекарите и другите медицински специалисти
в ЦСМП - БЛАГОЕВГРАД

1. Общи положения

Основният нормативен документ, с който се уреждат условията и реда за провеждане и финансиране на обучението за придобиване на специалност в здравеопазването е Наредба № 1/22.01.2015 г., ДВ бр.7/27.01.2015г., изм. и доп. ДВ бр.83/27.10.2015г. , доп. ДВ. бр.88 от 8 Ноември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 Юли 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 16 Юни 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 21 Септември 2021г., попр. ДВ. бр.81 от 28 Септември 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.96 от 19 Ноември 2021г.

Специалност в системата на здравеопазването се придобива след изпълнение на учебната програма и успешно положен практически и теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, определена със заповед на министъра на здравеопазването.

Висшите училища организират, регистрират, провеждат и контролират теоретичното обучението за придобиване на специалност, базите за обучение-практическото обучение за придобиване на специалност, а Военномедицинската академия-учението по военномедицинските специалности.

Министърът на здравеопазването планира, координира и контролира дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност.

В Министерството на здравеопазването се водят регистър на специализантите и регистър на придобилите специалност в системата на здравеопазването.

Теоретичното обучение се провежда от:

1. висши училища, получили положителна акредитационна оценка по Закона за висшето образование, и Военномедицинската академия;
2. национални центрове по проблемите на общественото здраве, получили акредитация по съответната специалност по реда на Закона за висшето образование.

Практическото обучение се провежда във/бази за обучение/:

- заведенията по ал. 1 от Наредбата;
- лечебни заведения, получили одобрение от министъра на здравеопазването за извършване на дейности по чл. 90, ал. 1 от Закона за лечебните заведения, които имат възможност за изпълнение на учебната програма за специалността или на съответните раздели или модули от нея;

Обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика и завършва с държавен изпит, положен в срока по чл.12,ал.8 от Наредбата.

Обучението за придобиване на специалност и държавния изпит се провеждат на български език.

Специалност могат да придобиват правоспособни медицински специалисти с висше образование по специалностите от професионални направления "Медицина" и "Здравни грижи".

Специалност по реда на Наредбата могат да придобиват и немедицински специалисти с висше образование, ако има определена специалност за тях в номенклатурата.

Обучението за придобиване на специалност се провежда по учебни програми съгласно номенклатурата на специалностите, утвърдени от министъра на образованието. Учебните програми се разработват от председател на изпитна комисия за държавен изпит за специалност, определен от министъра на здравеопазването, съгласуват се със съответната съсловна организация и висшите училища и се предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

Министерството на здравеопазването изпраща утвърдените учебни програми на висшите училища, които ги публикуват на интернет страниците си.

2. Определяне на местата за специализанти, финансиирани от държавата

Ръководителите на базите за обучение, които желаят да назначат специализанти на места, финансиирани от държавата, обявяват два пъти в годината в срок до 20 март и до 20 август на интернет страницата си предложението си за места за специализанти по клинични специалности, които да се заемат въз основа на срочен трудов договор. В същия срок информация за предложените места, финансиирани от държавата, се изпраща по електронен път и на съответната регионална здравна инспекция.

Регионалните здравни инспекции обобщават постъпилата информация и я публикуват на интернет страниците си в срок до 25 март, съответно до 25 август.

Лицата, които биха желали да кандидатстват на място, заявяват това писмено в съответната база за обучение в срок до 10 април, съответно до 10 септември.

В срок до 20 април, съответно до 20 септември базите за обучение подават в регионалните здравни инспекции информация за местата, за които има заявен интерес.

Ръководителите на лечебни заведения по чл. 13, ал. 1, които желаят да заявят места, финансиирани от държавата, представят в съответните регионални здравни инспекции мотивираните си предложения да обучат свои служители по реда на чл. 13 на места за специализанти, финансиирани от държавата, като посочат и базата за обучение, с която имат договор по образец, утвърден от директора на Националния център по обществено здраве и анализи, който се публикува на интернет страницата на центъра.

Регионалните здравни инспекции обобщават постъпилата информация и я изпращат по електронен път в Националния център по обществено здраве и анализи в срок до 30 април, съответно до 30 септември.

Националният център по обществено здраве и анализи обобщава информацията и в срок до 15 юни, съответно до 15 ноември изпраща по електронен път обобщената информация в Министерството на здравеопазването.

Министърът на здравеопазването два пъти в годината в срок до 15 януари и до 15 август определя със заповед броя на местата за специализанти, финансиирани от държавата за съответната календарна година.

За клиничните специалности държавата финансира обучението и осигурява средства.

В случай че лечебно заведение по чл. 13, ал. 1, включено в заповедта, стане база за обучение, то предназначава своя служител - специализант, приет на място, финансирано от държавата, на срочен трудов договор на длъжност за специализант по чл. 11, ал. 1, т. 1, а на лечебното заведение се предоставят средства.

В случай че базата за обучение престане да отговаря на условията за база за обучение, лечебното заведение по чл. 13, ал. 1 има право да сключи договор с друга база за обучение, която има договор с висшето училище, включено в заповедта, за продължаване на обучението на място, финансирано от държавата.

На местата за специализанти, финансиирани от държавата, могат да кандидатстват български граждани, граждани на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, както и чужденците, на които е разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност.

Базите за обучение обявяват конкурси за заемането на местата два пъти в годината в срок до 10 февруари и до 10 септември. В обявата се отбележва, че местата са финансираны от държавата.

Базите за обучение и лечебните заведения по чл. 13, ал. 1, включени в заповедта, организират приема на специализанти на места, финансираны от държавата, така, че обучението на специализантите да започне не по-късно от 31 март, съответно 31 октомври на календарната година, в която са издадени заповедите.

Висшите училища обявяват конкурс два пъти в годината в срок до 10 февруари и до 10 септември.

Кандидатите за заемане на място подават заявление в съответното висше училище в срок до 25 февруари, съответно до 25 септември.

Финансирането на обучението за специализантите, приети на места, финансираны от държавата, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност на място, финансирано от държавата.

В случай че специализант, приет на място, финансирано от държавата, прекрати обучението си за придобиване на специалност, той възстановява на Министерството на здравеопазването изплатените за него до момента такси за обучение.

В случай че специализант, приет на място, финансирано от държавата, не приключи обучението си за придобиване на специалност с успешно полагане на държавния изпит за специалност, той възстановява на Министерството на здравеопазването изплатените за него такси за обучение.

Не се прилага в случай на настъпило заболяване или злополука на специализанта, които представляват пречка за осъществяване на дейностите по съответната специалност или в случай на ползване от специализанта на отпуск поради бременност, раждане и отглеждане на дете до 2-годишна възраст.

3. Провеждане на обучението

Обучението за придобиване на специалност, при която основно се извършват лечебна и/или диагностична дейност или непосредствено се предоставят здравни грижи на пациенти, наричана за краткот „клинична специалност“, се осъществява въз основа на склучен срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от КТ на пълно работно време с база за обучение по съответната специалност на длъжност за специализант, посочена в чл. 17, ал.1. Договорът е със срок до изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план, но не по-късно от срока по чл. 12, ал. 3.

Структурата, в която е назначен специализантът, трябва да осъществява дейности по специалността, по която той се обучава.

В договора се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализант а в друго лечебно заведение или в национален център по проблемите на общественото здраве за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

В тези случаи специализантите по чл. 11, ал. 1, т. 1 ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда.

Обучението за придобиване на клинична специалност от чужденци, които не са граждани на държава - членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария и не са с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, или с предоставено право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут и които не са чужденци от българска народност, се провежда въз основа на склучен договор за обучение между висшето училище, базата за практическо обучение и специализанта при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2.

Обучението за придобиване на клинична специалност започва от датата на постъпване на специализанта на работа в случаите по чл. 11, ал. 1, т. 1 или датата, посочена в договора или заповедта по чл. 11, ал. 1, т. 2 и 3, чл. 11, ал. 4 или 5 или чл. 13, ал. 3, а обучението за придобиване на неклинична специалност започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

Центрите за спешна медицинска помощ и други лечебни заведения, които нямат одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по съответната специалност, могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

Отношенията между лечебното заведение по ал. 1, което няма положителна акредитационна оценка за обучение, и служителя му, който ще се обучава по клинична специалност, се уреждат по реда на чл. 234 от Кодекса на труда.

В 7-дневен срок от сключването на договора или издаването на заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 базата за обучение изпраща във висшето училище, с което има сключен договор, уведомление за приетия специализант, в което се посочва дали той е приет на място, финансирано от държавата. Към уведомлението се прилагат заверени копия на следните документи:1. документ за самоличност на специализанта;2. диплома за придобитата от специализанта професионална квалификация в Република България или документ, удостоверяващ правото на специализанта да упражнява съответната професия, когато професионалната квалификация е придобита в друга държава;3. договорите по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13 или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3;4. удостоверение за членство на специализанта в съответната съсловна организация;5. удостоверение за владеене на български език и професионалната терминология на български език, издадено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето в случаите по чл. 19, ал. 1 и 2;6. заповедта на министъра на здравеопазването за одобрение на лечебното заведение за обучение на специализанти по съответната специалност;7. (нова - ДВ, бр. 54 от 2020 г.) протокола от проведенния конкурс по чл. 17, ал. 3.

В 14-дневен срок от получаване на документите висшето училище проверява дали подадените документи са в съответствие с изискванията на тази наредба. В случай че са спазени изискванията на наредбата, висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2. Висшето училище изпраща книжката за специализация на базата за обучение в 7-дневен срок от получаване на номера от регистъра на специализантите.

Теоретичното обучение се провежда в редовна форма, а ако е предвидено в учебната програма, може да се провежда и дистанционно.

Практическото обучение по клиничните специалности се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика. При самостоятелно изпълнение на дейности, включени в учебната програма, специализантът се вписва в медицинската документация като изпълнител.

Трудовото възнаграждение на специализанта, получавано за извършваната от него дейност, не може да бъде по-малко от минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на ДОО за съответната календарна година.

За времето, за което Министерството на здравеопазването предоставя средствата по чл. 426, месечното трудово възнаграждение на специализантите, приети на места, финансиирани от държавата по клинични специалности, не може да бъде по-малко от 2,5 минимални работни заплати за страната.

Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ректора на висшето училище, регистрирало специализанта, или на определено от него длъжностно лице, която се състои от най-малко двама членове. Базите за обучение подават предложения за свои представители, които да бъдат включени в комисията, по ред и при условия, определени от висшето училище.

Обучението за придобиване на специалността "Обща медицина" е повече с практическа, отколкото с теоретична насоченост. То се провежда съобразно учебната програма за срок от три години, от които теоретично обучение - не повече от 8 месеца, и практическо обучение - не по-малко от 28 месеца.

В продължителността на практическото обучение се включват най-малко 6 месеца обучение в акредитирано лечебно заведение за болнична помощ и най-малко 6 месеца – в амбулатория за първична медицинска помощ, акредитирана за обучение по „Обща медицина“.

Базите за обучение обявяват целогодишно, включително на интернет страниците си, свободните длъжности за специализанти, които могат да бъдат: "лекар, специализант по ...", "фармацевт, специализант по ...", "медицинска сестра, специализант по ...", "акушерка, специализант по ...", "фелдшер, специализант по ...". За останалите медицински специалисти и за лицата с немедицинско образование се обявява подходяща за тях длъжност за специализант.

Едновременно с публикуване на обявата по ал. 1 базите за обучение уведомяват по електронен път и съответната регионална здравна инспекция за обявените от тях свободни длъжности за специализанти. Регионалната здравна инспекция публикува на интернет страницата си постъпилата информация за свободни длъжности за специализанти.

Заемането на длъжностите се извършва в съответствие с изискванията на КТ.

Времето, през което лекарите, медицинските сестри, акушерките, фелдшерите, работят по трудов договор с база за обучение на длъжност, различна от посочената не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

Регионалните здравни инспекции уведомяват Министерството на здравеопазването за броя на обявените от базите за обучение свободни длъжности за специализанти по специалности два пъти годишно - в срок до 15 юли (за първото полугодие) и до 15 януари (за второто полугодие).

Медицинските специалисти - граждани на държава - членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация по медицинска професия в държава, различна от Република България, могат да започнат обучение за придобиване на специалност след признаване на професионалната им квалификация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и успешно премината проверка на познанията по български език по реда на чл. 89, ал. 2 на Закона за признаване на професионални квалификации.

Чужденците, придобили професионална квалификация по медицинска професия, извън тези по ал. 1 могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването при следните условия:1. владеят български език и професионалната терминология на български език, установено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето; 2. имат призната професионална квалификация по медицинска професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 2 от Закона за здравето, или 3. успешно са положили изпит в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква "а" от Закона за здравето.

Лицата, придобили професионална квалификация по немедицинска професия в чужбина, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност след признаване на висшето им образование по реда на Закона за висшето образование.

Ръководителят на базата за обучение определя за ръководител на специализанта лице с призната съответна специалност и трудов стаж по нея не по-малко от 5 години.

Ръководителят на специализанта:1. изработва индивидуален учебен план в срок до един месец от сключването на договора по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 или от издаването на заповедта за провеждане на обучението, който включва продължителността и периодите за провеждане на задължителното теоретично и практическо обучение, присмаштата база за обучение, в която трябва да се проведе практическото обучение по модул и раздел, който базата за обучение не може да проведе, както и списък със задължителните

умения и компетентности, които специализантът следва да придобие по време на обучението си; индивидуалният учебен план се утвърждава от ръководителя на базата за обучение;2. може да участва в провеждането на колоквиумите;3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по учебната програма практически дейности (изследвания, операции, манипулации и др.);4. оценява напредъка на специализанта в края на всяка година от обучението на специализанта и отбелязва задължителните умения и компетентности, които специализантът е овладял до момента;5. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;6. може да присъства на държавния изпит на специализанта;7. актуализира при необходимост индивидуалния учебен план на специализанта.

Ръководител на специализант може да бъде на не повече от трима специализанти.

Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение, се провежда в други лечебни заведения или национални центрове по проблемите на общественото здраве - бази за обучение.

Условията и редът за провеждане на практическото обучение на специализантите за времето, за което се обучават в друго лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемашлото лечебно заведение или национален център.

Приемашлото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве издава на специализанта удостоверение за всеки преминат модул или раздел от учебната програма.

Част от практическото обучение може да се провежда и в чужбина със съгласието на ръководителя на базата за обучение. Признаването на проведеното в чужбина обучение се извършва по реда на чл. 23 от Наредбата.

Висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

Ако висшето училище, в което е регистриран специализантът, не може да проведе част или цялото теоретично обучение, то се провежда в друго избрано от специализанта висше училище.

Висшето училище, което е провело обучението, и националните центрове по проблемите на общественото здраве издават удостоверение за всяка премината от специализанта част от теоретичното обучение.

Ако специализантът е приет на място по чл. 47, ал. 2, висшето училище, регистрирало специализанта, издава документ, удостоверяващ това обстоятелство. Специализантът е длъжен да представи документа във висшето училище, в което ще проведе теоретичното обучение, което не може да бъде проведено във висшето училище, в което е регистриран.

Медицински специалисти, които са провели стап на обучение за придобиване на специалност в чужбина и имат право да упражняват медицинска професия съгласно Закона за здравето, могат да продължат обучението си по същата специалност по реда на тази наредба след признаване на проведения период на обучение при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта, или от Военномедицинската академия - за военномедицинските специалности.

Лица, провели обучение в чужбина по специалност от номенклатурата на специалностите по програма, съответстваща на утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност, могат да подадат документи за допускане до държавен изпит в избрано от тях висше училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

Препенката за това, дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище или от Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

При извършване на преценката задължително се изискват становища на най-малко двама специалисти по съответната специалност, заемащи академична длъжност "доцент" или "професор".

Обучението за придобиване на специалност се прекъсва в следните случаи:

1. когато специализантът не провежда обучение за придобиване на специалност повече от 1 месец;
2. при налагане на наказание заличаване от регистъра на регионалната колегия на съответната съсловна организация за срока на заличаването;
3. в случаите по чл. 192 и 193 от Закона за здравето;
4. по молба на специализанта.

В 7-дневен срок от настъпването на съответното обстоятелство ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирано специализанта.

Обучението за придобиване на специалност се прекъсва със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

Обучението за придобиване на специалност се удължава със срока на прекъсването.

При отпадане на основанието за прекъсване на обучението и по искане на специализанта ръководителят на висшето училище или на Военномедицинската академия издава заповед за продължаване на обучението.

Обучението за придобиване на специалност се прекратява в следните случаи:

за клинични специалности при:

1. неявяване на специализант по чл. 11, ал. 4 в базата за обучение в тримесечен срок от началната дата на обучение, посочена в договора;
2. прекратяване на договора по чл. 11, ал. 1 или чл. 13 или на заповедта по чл. 11, ал. 1, т. 3 преди изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план;
3. наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;
4. изтичане на срока на обучение по чл. 12, ал. 3;
5. по молба на специализанта в случаите, когато продължава обучението си в същата база за обучение, но иска да се регистрира в друго висше училище, което има склучен договор с базата за обучение - в този случай прекратяването и регистрирането се извършват съгласувано от изпращащото и приемащото висше училище в две последователни дати, а специализантът изпълнява учебната програма, приложима при започването на обучението му в базата за обучение;

В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирано специализанта.

В случаите по т.1-5 базата за обучение издава на специализанта удостоверение за преминатото до момента практическо обучение и за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминатото обучение.

Обучението за придобиване на специалност се прекратява със заповед на ръководителя на висшето училище или Военномедицинската академия.

Висшите училища и Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването копие на заповедта за прекъсване, прекратяване или продължаване на обучението за придобиване на специалност в 7-дневен срок от издаването и.

Специализантът има право да сключи трудов договор с друга база за обучение и да продължи своето обучение за придобиване на специалност.

Времето, през което медицински или немедицински специалист работи в лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, което не е база за обучение по съответната специалност, не се счита за обучение за придобиване на специалност.

4. Провеждане на държавен изпит

До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план съгласно изискванията на наредбата в срок до 30 април за изпитната сесия през май и в срок до 30 ноември за изпитната сесия през декември.

Проценката за това, дали учебната програма е изпълнена в съответствие с изискванията на наредбата, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирано специализанта и издало книжката за специализация.

Специализантите, изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план, се допускат до държавен изпит при спазване на изискванията на чл. 12, ал. 3.

Министърът на здравеопазването със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност.

По всяка специалност се утвърждават по възможност най-малко две комисии, като всяка комисия се състои от не повече от 10 души.

Съставът на всяка изпитна комисия за държавен изпит за специалност включва председател и не по-малко от двама членове, които заемат академична длъжност „доцент“ или „професор“ или притежават научна степен „доктор на науките“.

Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

Специализантите имат право на едно явяване на държавен изпит за специалност в рамките на една изпитна сесия.

За допускане до държавен изпит специализантите подават лично заявление до ректора на висшето училище, регистрирано специализанта и издало книжката за специализация. Специализантите по военномедицински специалности подават заявление до началника на Военномедицинската академия.

Заявлението се подава в срок до 28 февруари за изпитната сесия през май и в срок до 30 септември за изпитната сесия през декември.

Към заявлението за допускане до държавен изпит специализантите, завършили обучението си в срок до 28 февруари за изпитната сесия през май и в срок до 30 септември за изпитната сесия през декември прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ изпълнението на учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности;3. удостоверения за преминатите модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;4. удостоверения за проведеното теоретично обучение;5. атсват от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план, и списък с придобитите от специализанта компетентности и умения.

Висшето училища уведомяват специализантите за допускането им до държавен изпит, както и за причините за недопускането им.

Висшите училища и Военномедицинската академия:

1. изпращат в Министерството на здравеопазването в срок до 20 март за изпитната сесия през май и в срок до 20 октомври за изпитната сесия през декември списък на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности и списък на специализантите по чл. 33, ал. 5;2. уведомяват Министерството на здравеопазването в 7-дневен срок, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември, за решението си за допускане или недопускане на специализантите по чл. 33, ал. 5;3. разпределят допуснатите до държавен изпит специализанти и специализантите по чл. 33, ал. 5 по комисиите за държавен изпит;4. уведомяват председателите на изпитните комисии за броя на допуснатите до държавен изпит специализанти и броя на специализантите по чл. 33, ал. 5, разпределени в тяхната комисия, в срок до 5 април за изпитната сесия през май и в срок до 5 ноември за изпитната сесия през декември;5. уведомяват специализантите за мястото,

датата и часа на провеждане на изпитите в срок до 15 април за изпитната сесия през май и в срок до 15 ноември за изпитната сесия през декември; б. изпращат на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта на министъра на здравеопазването за съответната комисия за държавен изпит за специалност, документите на допуснатите специализанти и изпитен протокол за всеки от тях в срок до 20 април за изпитната сесия през май и в срок до 20 ноември за изпитната сесия през декември, а за допуснатите специализанти по чл. 33, ал. 5 - в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември.

Председателите на изпитните комисии изпращат във висшите училища, а по военномедицинските специалности - във Военномедицинската академия, определените от тях изпитни дати в срок до 10 април за изпитната сесия през май и в срок до 10 ноември за изпитната сесия през декември.

Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на практически и теоретичен изпит в два последователни дни. Комисията допуска до теоретичен изпит само лицата, които са издържали практический изпит. Теоретичният изпит може да включва и полагане на тест. Решенията на изпитната комисия се вземат с обикновено мнозинство.

Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари – за успешно положилите държавния изпит през изпитната сесия през декември.

Специализантите, които не са издържали успешно държавния изпит, имат право на следващото явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че е утвърдена повече от една комисия по специалността, като подават заявление до ректора на висшето училище, регистрирано специализанта.

5. Финансиране на обучението

За теоретичното обучение, предвидено в учебните програми, се заплаща такса, определена от висшето училище или националния център по проблемите на общественото здраве, провеждащи теоретичното обучение, или Военномедицинската академия.

Таксата за български граждани, граждани на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 230 лв. на месец. Таксите за по-кратко от един месец теоретично обучение се изчисляват пропорционално.

Таксата за теоретичното обучение може да бъде заплащана от специализанта, базата за обучение, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 47 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

За практическото обучение, предвидено в учебните програми, по неклинични специалности, специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" и военномедицински специалности, както и в случаите по чл. 11, ал. 4, се заплаща такса, определена от базата за обучение по чл. 5, ал. 2.

Базите за обучение обявяват на интернет страниците си определените от тях такси.

Таксата за обучението може да бъде заплащана от специализанта, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 47, ал. 2 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Средствата от държавния бюджет за финансиране на таксата за обучението на местата по чл. 45 се планират по бюджета на Министерството на здравеопазването.

На специализантите могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми или друг източник. Когато финансирането на стипендийте се извършва със средства от Европейските структурни фондове, размерът на стипендийите, редът и условията за предоставянето им се одобряват от комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

За специализантите, приети на местата, финансиирани от държавата по клинични специалности, обучаващи се по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1, Министерството на здравеопазването предоставя на базата за обучение по чл. 5, ал. 2 средства в размер на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец от практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение и за всеки месец от предвиденото в учебната програма теоретично обучение. Средствата за по-кратко от един месец практическо или теоретично обучение се изчисляват пропорционално.

За определения в номенклатурата на специалностите срок на обучение на специализантите, приети на местата, финансиирани от държавата по клинични специалности, обучаващи се по реда на чл. 13, Министерството на здравеопазването предоставя на лечебното заведение по чл. 13, ал. 1, чийто служител е специализантът, средства в размер на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец от срока на обучението.

Лечебните заведения по чл. 13, ал. 1 могат да получават финансиране за обучение на свои служители по клинични специалности по реда на чл. 13 от общини или по европейски проекти и програми.

Средствата от държавния бюджет за финансиране на таксата за обучението на местата по чл. 47 и средствата по чл. 42б се планират по бюджета на Министерството на здравеопазването.

Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища за предоставяне на средствата.

Средствата се предоставят на висшето училище на тримесечие въз основа на представена справка за проведеното обучение от специализантите, обучаващи се на места, финансиирани от държавата, а за специализантите по "Обща медицина" - въз основа на представена справка за предстоящото им обучение. Висшето училище предоставя на базата за обучение средствата за таксите по чл. 41, ал. 1 и 6, както и средствата по чл. 42б в 10-дневен срок от получаване на средствата от Министерството на здравеопазването.

Базата за обучение предоставя средствата за таксите по чл. 41, ал. 6 на приемашлото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, а за специализантите, обучаващи се на места, финансиирани от държавата по реда на чл. 13, предоставя средствата по чл. 42б, ал. 2 на лечебното заведение по чл. 13, ал. 1 в 10-дневен срок от получаване на средствата от висшето училище.

Настоящата програма е актуализирана и утвърдена със заповед №54/16.02.2015г. на Директор ЦСМП-Благоевград.

Настоящата програма е актуализирана и утвърдена със заповед №148/31.05.2016г. на Директор ЦСМП-Благоевград.

Настоящата програма е актуализирана и утвърдена със заповед № РА-01-МД / 19 .07.2022г. на Директор ЦСМП-Благоевград.

Изготвил:

Икон.ТРЗ

/M. Митрева/